

2023-11-16
U2023/03228

Utbildningsdepartementet

Folkbildningsrådet
Box 38074
100 64 Stockholm

Ändring av riktlinjer för budgetåret 2023 avseende Folkbildningsrådet i fråga om användningen av anslagen 14:1 och 14:3 inom utgiftsområde 17 Kultur, medier, trossamfund och fritid

Med ändring av regeringens beslut den 22 december 2022 och den 16 februari 2023 om riktlinjer för Folkbildningsrådet beslutar regeringen att följande riktlinjer ska gälla under budgetåret 2023 för Folkbildningsrådet för anslagspost 1 inom anslaget 14:1 *Bidrag till folkbildningen* och för anslagspost 1 inom anslaget 14:3 *Särskilda insatser inom folkbildningen*.

1. Verksamhet

1.1 Folkbildningens verksamheter

Enligt 7 b § lagen (1976:1046) om överlämnande av förvaltningsuppgifter inom Utbildningsdepartementets verksamhetsområde prövar Folkbildningsrådet frågor om fördelning av statsbidrag mellan folkhögskolor, studieförbund och studerandeorganisationer inom folkhögskolan.

Folkbildningsrådet fördelar bidrag i enlighet med förordningen (2015:218) om statsbidrag till folkbildningen och förordningen (2015:521) om statsbidrag till särskilda folkbildningsinsatser för asylsökande och vissa nyanlända invandrare.

1.2 Återrapportering

Folkbildningsrådet ska följa bestämmelserna i förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag, med undantag av 2 kap. 2 § samt 3, 7, 8, 10 och 11 kap.

Av årsredovisningen ska framgå det ekonomiska resultatet för de olika delarna i Folkbildningsrådets egen verksamhet. Av årsredovisningen ska även fördelningen av statsbidraget framgå. Informationen om resultatutvecklingen ska omfatta de tre senaste räkenskapsåren.

Folkbildningsrådet ska, senast fyra veckor efter att årsredovisningen har lämnats, i en rapport redovisa en samlad bedömning av hur de fyra syftena med statsbidraget, enligt förordningen om statsbidrag till folkbildningen, har uppnåtts. Vidare ska Folkbildningsrådet redovisa hur rådet arbetar för att säkerställa att verksamheten som finansieras med statsbidraget förmedlar och förankrar respekt för de mänskliga rättigheterna och samhällets grundläggande värderingar och bidrar till att dessa rättigheter och värderingar upprätthålls och förstärks. Redovisningen ska utgå från de resultatindikatorer som anges i budgetpropositionen för 2023 (prop. 2022/23:1 utg.omr. 17 avsnitt 17.3).

All statistik som rör deltagare ska vara uppdelad på kön och åldersgrupper om det inte finns särskilda skäl mot detta.

1.2.1 Förvaltningsmedel

Folkbildningsrådet ska redovisa hur mycket av de medel som har tillförts Folkbildningsrådet från anslagen 14:1 *Bidrag till folkbildningen* och 14:3 *Särskilda insatser inom folkbildningen* som har använts för Folkbildningsrådets egna förvaltningskostnader. Av redovisningen ska det framgå hur stor del av förvaltningskostnaderna som har använts för granskning, uppföljning och kontroll, i syfte att komma till rätta med de brister som lyfts i Riksrevisionens granskningsrapport Statsbidraget till studieförbunden – kontroll och uppföljning (RiR 2022:20).

1.2.2 Redovisning av fördelning av statsbidrag

Folkbildningsrådet ska redovisa hur statsbidraget har fördelats till folkhögskolor, studieförbund och studerandeorganisationer inom folkhögskolan.

1.2.3 Folkhögskolornas verksamhet

Folkbildningsrådet ska redovisa hur statsbidraget har använts av folkhögskolorna. Detta ska ske genom att ange antalet genomförda långa och korta kurser, inklusive särskild redovisning av allmän kurs, kursernas huvudsakliga inriktning, antalet deltagare i kurserna och deltagarnas utbildningsbakgrund. För såväl långa som korta kurser ska anges hur många av deltagarna som är utrikes födda och hur många som har en funktionsnedsättning. Redovisningen ska innehålla uppgifter om antalet utfärdade intyg om grundläggande behörighet för deltagarna i folkhögskolornas långa kurser.

Folkbildningsrådet ska redovisa det totala antalet årsplatser på folkhögskolorna. Vidare ska antalet platser som tillkommit genom de medel som särskilt ska användas för en utökning av antalet utbildningsplatser på allmän och särskild kurs redovisas.

Folkbildningsrådet ska redovisa omfattningen av och inriktningen på de yrkesutbildningar som bedrivs. Denna redovisning ska innehålla uppgift om antalet utfärdade intyg om avslutad eftergymnasial yrkesutbildning på särskild kurs.

Folkbildningsrådet ska även redovisa antalet deltagare i folkhögskolors kulturprogram.

Folkbildningsrådet ska vidare redovisa hur tillgången till folkhögskollärare och övriga kompetenser som behövs i verksamheten har kunnat tillgodoses.

Folkbildningsrådet ska redovisa en analys av tillgången till utbildning på folkhögskola för personer med intellektuell funktionsnedsättning. I redovisningen ska det bland annat framgå vilka utbildningsinriktningar som gruppen tar del av samt en analys av eventuella förändringar i tillgången till och deltagandet i utbildning på folkhögskola för gruppen över tid.

Studiemotiverande folkhögskolekurs

Folkbildningsrådet ska redovisa fördelade medel för – och antalet deltagare i – de särskilda studiemotiverande kurserna för arbetssökande som fyllt 16 år och som är inskrivna hos Arbetsförmedlingen och som varken har en gymnasieexamen eller grundläggande behörighet till högskoleutbildning. Av redovisningen ska framgå hur många av deltagarna som är i åldern 16–24 år

och hur många som har fyllt 25 år. Av redovisningen ska också framgå hur många personer med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga som har gått den längre studiemotiverande kursen upp till sex månader. Folkbildningsrådet ska redovisa i vilken utsträckning som deltagare i studiemotiverande folkhögskolekurs har fortsatt i utbildning på folkhögskolans allmänna kurs eller inom den kommunala vuxenutbildningen.

Etableringskurs på folkhögskola

Folkbildningsrådet ska redovisa fördelade medel för, omfattning av och innehåll i de särskilt utformade utbildningarna för nyanlända inom etableringsprogrammet som genomförs på uppdrag av Arbetsförmedlingen. Antal deltagare och deltagarnas utbildningsbakgrund ska anges. Vidare ska Folkbildningsrådet redovisa hur folkhögskolorna arbetar för att kvinnor och män ska ta del av insatserna på samma villkor och i samma utsträckning.

1.2.4 Studieförbundens verksamhet

Folkbildningsrådet ska redovisa hur statsbidraget har använts för studieförbundens verksamhet. Detta ska ske genom att antalet studiecirklar, antalet studietimmar och ämnesinriktning på cirkelarna anges. Det totala deltagarantalet ska redovisas. Antalet deltagare som är utrikes födda och antalet deltagare med funktionsnedsättning, liksom deltagarnas utbildningsbakgrund, ska anges. Antalet kulturprogram och antalet deltagare i dessa program ska redovisas. För kategorin annan folkbildningsverksamhet ska antalet arrangemang, antalet studietimmar och antalet deltagare redovisas. Relationen mellan omfattningen på studiecirklar, kulturprogram och annan folkbildningsverksamhet ska kommenteras.

1.2.5 Studieförbundens ekonomi

Folkbildningsrådet ska redovisa de medel som studieförbunden inte har förbrukat för verksamhetsåret och planerad användning av medlen. Redovisningen ska ske per studieförbund och ska lämnas till Regeringskansliet (Utbildningsdepartementet) senast den 10 maj 2024.

1.2.6 Folkbildningsinsatser för asylsökande och vissa nyanlända invandrare inklusive flyktingar från Ukraina

Folkbildningsrådet ska i sin årsredovisning lämna en samlad redovisning av vilka som har fått statsbidrag och med vilka belopp för folkbildningsinsatser enligt förordningen om statsbidrag till särskilda folkbildningsinsatser för asylsökande och vissa nyanlända invandrare. Av redovisningen bör till

exempel framgå fördelning av medel, antal kursdagar eller studiecirkel, antal deltagare, inriktning på verksamheterna, regionala skillnader och i vilka kommuner insatserna genomförts. Vidare ska Folkbildningsrådet senast den 1 april 2024 lämna en sammanfattande redogörelse för den verksamhet som det utbetalade statsbidraget har använts till. I redogörelsen ska, i den mån det är möjligt, en redovisning av de insatser som har genomförts för flyktingar från Ukraina ingå.

1.2.7 Jämställdhetsintegrering

Folkbildningsrådet ska redovisa resultatet av arbetet med jämställdhetsintegrering som skett i syfte att rådets verksamhet ska bidra till att uppnå målen för jämställdhetspolitiken.

1.2.8 Funktionshinderspolitiken

I enlighet med regeringens beslut (S2021/06571) ska Folkbildningsrådet, inom ramen för sitt uppdrag, följa upp funktionshinderspolitiken 2021–2031 utifrån det nationella målet för funktionshinderspolitiken. Resultatet av uppföljningen ska årligen redovisas till Regeringskansliet i Folkbildningsrådets årsredovisning. För 2023 har Folkbildningsrådet beviljats medel för att utveckla sin kompetens och sitt uppföljningssystem för att följa upp funktionshinderspolitiken. Resultatet av detta utvecklingsarbete samt hur medlen har använts ska redovisas i Folkbildningsrådets årsredovisning.

1.2.9 Informationssäkerhet

Folkbildningsrådet ska övergripande redogöra för hur rådet arbetat för att stärka sin informationssäkerhet och för hur rådet planerar för att möta framtida behov. Redovisningen ska innehålla en beskrivning av åtgärder för att utveckla den interna styrningen och uppföljningen av informations-säkerhetsarbetet.

1.2.10 Insatser för att stärka nationella minoritetsspråk

I enlighet med regeringens beslut (Ku2022/00884) får Folkbildningsrådet rekvirera medel för att genomföra insatser inom folkbildningen för att stärka de nationella minoritetsspråken finska, jiddisch, meänkieli, romani chib och samiska. Delredovisningar av bidragets användning och genomförda aktiviteter samt en ekonomisk redovisning av använda medel ska enligt beslutet lämnas till Kammarkollegiet med kopia till Regeringskansliet

(Kulturdepartementet och Utbildningsdepartementet) senast den 31 mars 2023 och den 31 mars 2024.

1.2.11 Uppföljning och utvärdering

Folkbildningsrådet ska redovisa de uppföljnings- och utvärderingsinsatser som har genomförts. Resultaten från Folkbildningsrådets uppföljnings- och utvärderingsinsatser ska utgöra grund för Folkbildningsrådets samlade bedömning av folkbildningen i förhållande till statens syften med statsbidraget till folkbildningen.

Folkbildningsrådet ska redovisa arbetet med den interna kontrollen av bidragshanteringen, resultat av denna kontroll, inklusive eventuella återkrav (antal och belopp) av statsbidrag, och vilka delar som ska vidareutvecklas. Av redovisningen ska den risk- och väsentlighetsanalys som bör ligga till grund för kontrollen framgå, liksom vilka kontroller som rådet har genomfört under året och vilka åtgärder som har vidtagits och planeras att vidtas med anledning av resultatet av kontrollen.

Särskilda redovisningar av uppföljningsåtgärder om studieförbunden bl.a. med anledning av Riksrevisionens granskning

Folkbildningsrådet ska, senast den 1 april 2023 i en särskild rapport, redovisa det fortsatta arbetet med de åtgärder som presenterades i de särskilda rapporterna som rådet lämnade till Regeringskansliet (Utbildningsdepartementet) i april 2021 och i april 2022. I rapporten ska Folkbildningsrådet även redovisa vilka åtgärder som rådet har vidtagit och planerar att vidta för att tillmötesgå Riksrevisionens rekommendationer i Riksrevisionens granskningsrapport (RiR 2022:20). Redovisningen ska bland annat innehålla en redogörelse för och analys av de åtgärder som vidtagits för en mer transparent hantering av statsbidraget, en bedömning av effekterna av de vidtagna åtgärderna, hur rådet arbetat för att säkra arbetet med uppföljning och kontroll av statens stöd till studieförbunden och en fördjupad redovisning av avvikelshantering och återkrav av bidrag.

Vidare ska Folkbildningsrådet redovisa hur rådet har arbetat med att säkra att studieförbunden följer gällande föreskrifter för statsbidragen till studieförbunden och rådets beslutade villkor för statsbidragen.

Folkbildningsrådet ska även lämna en fördjupad redovisning om studieförbundens ekonomi. I redovisningen ska ingå vilka åtgärder som rådet

planerar att vidta för att säkerställa en tydligare redovisning av studieförbundens ekonomi. Folkbildningsrådet ska redovisa hur rådet har arbetat för ökad transparens och enhetlighet i studieförbundens hantering av statsbidraget när det gäller riktlinjer, dokumentation, redovisning samt återtag av medel. Vidare ska ingå en redovisning av hur bidrag till studieförbunden ska kunna särredovisas på intäkts- och kostnadssidan för statliga bidrag, kommunala bidrag samt andra bidrag.

Folkbildningsrådets redovisning enligt ovan av arbetet med att säkra att studieförbunden följer gällande föreskrifter och villkor för statsbidragen ska senast den 31 oktober 2023 kompletteras med en fördjupad redovisning såvitt gäller demokratisyftet och de grundläggande demokrativillkoren för att erhålla statsbidrag som rådet beslutat om. Redovisningen i den kompletterande rapporten ska göras per studieförbund och lämnas till Regeringskansliet (Utbildningsdepartementet).

På regeringens vägnar

Mats Persson

Rasmus Lukk

Kopia till

Statsrådsberedningen, REV
Försvarsdepartementet, SSK
Socialdepartementet, ICU, SOF
Finansdepartementet, BA, ESA, K, SFÖ
Kulturdepartementet, KKM, MD
Arbetsmarknadsdepartementet, A, IAS, JÄM
Regeringskansliets förvaltningsavdelning, RK Ekonomi och affärer
Riksdagen, kulturutskottet, utbildningsutskottet
Riksrevisionen
Arbetsförmedlingen
Jämställdhetsmyndigheten
Kammarkollegiet
Riksgäldskontoret
Rörelsefolkhögskolornas intresseorganisation
Studieförbunden i samverkan
Studieförbundet SISU Idrottsutbildarna
Sveriges Kommuner och Regioner